

PROJEKCIJE STANOVNIŠTVA

FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2020 - 2070

Sarajevo, 2020.

PROJEKCIJE STANOVNIŠTVA

FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2020 - 2070

Sarajevo, 2020.

Izdavač: Federalni zavod za statistiku, Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo

Telefon/ Faks:+387 33 20 64 52

Elektronska: fedstat@fzs.ba

Internetska stranica: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Urednički odbor: Amer Korić, Nisveta Džebo, Hidaeta Čolović, Sanja Ambrožić, Zehra Kaba, Belmira Hadžiabdić, Sanela Čengić, Dijana Simanić

Pripremio: Emina Ajkunić, Muamera Idrizović, Jasmina Velić

Molimo korisnike da prilikom korištenja podataka navedu izvor.

Štampano/Tiskano u 25 primjeraka

Obavijest daje Odsjek za odnose s javnošću i biblioteka

Telefon:+ 387 33 40 70 19

PREDGOVOR

Projekcije stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine 2020 – 2070. je prva publikacija Federalnog zavoda za statistiku koja se bavi projekcijama stanovništva.

Publikacija je rezultat saradnje Federalnog zavoda za statistiku i Populacijskog fonda Ujedinjenih nacija (UNFPA) koji su u maju 2019. godine potpisali Memorandum o razumijevanju sa svrhom ostvarenja saradnje na razvoju projekcija stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine, a sa ciljem obezbjeđenja statističkih podataka za potrebe razvoja populacijskih politika i strategija.

Na izradi projekcija angažovan je ekspertni tim sa Karlovog univerziteta u Pragu koji je, u saradnji sa statističkim osobljem Federalnog zavoda za statistiku, pripremio projekcije stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine za posmatrani period u više varijanti. U ovoj publikaciji prezentirani su podaci za dvije varijante – Varijanta 1 i Varijanta 2.

Za izradu projekcija korišteni su softveri PoFoS i DeRaS koje su razvili članovi ekspertnog tima.

Publikacija je pripremljena sa ciljem da se korisnicima statističkih podataka prezentiraju trendovi ukupnog broja stanovnika Federacije Bosne i Hercegovine, starosna i spolna struktura, kao i kretanje osnovnih demografskih indikatora za projekcioni period 2020 – 2070. godine, po desetljećima perioda. U prvom dijelu publikacije dat je tabelarni prikaz rezultata projekcija, a u drugom dijelu grafički prikaz, po varijantama.

Izražavamo zahvalnost svima koji su učestvovali u pripremi statističkih podataka koji se publikuju u ovoj publikaciji, posebno UNFPA i ekspertnom timu iz Češke na čelu sa profesorom Tomášom Kučera.

Kako se projekcije stanovništva izračunavaju na osnovu dosadašnjih kretanja stanovništva, treba uzeti u obzir da one nisu niti finalne niti konstantne. Iz ovog razloga, Federalni zavod za statistiku bi bio zahvalan svim korisnicima na primjedbama i/ili sugestijama koje bi dovele do poboljšanja budućih izračuna projekcija stanovništva.

U cilju boljeg razumijevanja podataka prezentiranih u ovoj publikaciji, korisnike podataka upućujemo na metodološka objašnjenja.

DIREKTOR

Doc. dr. Emir Kremić

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	3
METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA	5
Metod izrade projekcija stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine	5
Hipoteze za izradu projekcija stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine	5
Definicije pojmova	6
Rezultati projekcija	7
TABELARNI PREGLED REZULTATA PROJEKCIJA, 2019 - 2070. GODINA, VARIJANTA 1.....	8
TABELARNI PREGLED REZULTATA PROJEKCIJA, 2019 - 2070. GODINA, VARIJANTA 2.....	10
STAROSNE PIRAMIDE PREMA VARIJANTAMA PROJEKCIJA, 2019 - 2070. GODINA	12
GRAFIČKI PRIKAZ OSNOVNIH POKAZATELJA STANOVNIŠTVA PREMA VARIJANTAMA PROJEKCIJA, 2019. - 2070. GODINA.....	15
ZAKLJUČAK	19

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Metod izrade projekcija stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine

Podaci o projekcijama stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine 2020 – 2070. godine dobiveni su na osnovu poznatih parametara o prirodnom kretanju stanovništva (fertilitet i mortalitet) i o mehaničkom kretanju stanovništva (migracije stanovništva).

Pri izradi projekcija primijenjen je kohortno-komponentni metod (pristup), koji se temelji „na postepenom stvaranju novih kohorti rođenih i njihovom pomjeranju, zajedno sa već postojećim kohortama rođenih, u starije uzraste pod istovremenim uticajem komponenata reprodukcije stanovništva – fertiliteta, mortaliteta, imigracija i emigracija“.¹

Prema **Varijanti 1** za projekcije stanovništva korišteni su samo podaci o prirodnom priraštaju (fertilitet i mortalitet) i pokazan je uticaj samo prirodnog priraštaja na projicirani broj stanovnika, bez uticaja migracija stanovništva.

Prema **Varijanti 2** za projekcije stanovništva, pored prirodnog priraštaja, korišteni su i podaci o međudržavnim migracijama između Bosne i Hercegovine i drugih država. Za ovu varijantu su uzeti podaci *mirror statistika* o migracijama stanovništva Bosne i Hercegovine u relaciji sa drugim državama (tj. podaci o odseljenom stanovništvu Bosne i Hercegovine u te države - emigracija i doseljenom stanovništvu u Bosnu i Hercegovinu iz tih država - imigracija). Posmatrane su države za koje podatke objavljuje EUROSTAT kao i druge države koje su značajnije destinacije stanovništva Bosne i Hercegovine, npr. Njemačka i druge države. Kako druge države ne objavljaju podatke o migracijama po entitetima Bosne i Hercegovine, dostupni podaci o migracijama su, za potrebe izrade projekcija stanovništva, distribuirani između entiteta, a na osnovu okvirnog omjera stanovništva prema Popisu iz 2013. (2/3 za Federaciju Bosne i Hercegovine).

Početna godina za izradu projekcija je 2019. godina, te su u publikaciji prezentirani podaci i za ovu godinu.

Hipoteze za izradu projekcija stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine

Obe varijante projekcija imaju iste hipoteze o fertilitetu i mortalitetu, a međusobno se razlikuju samo u postavljenoj hipotezi o migracijama.

Hipoteze o vrijednostima fertiliteta i mortaliteta, kao ulaznih parametara za izradu projekcija, prepostavljene su na osnovu dosadašnjih trendova ovih parametara, teoretskih i analognih saznanja i iskustva autora.

Za Varijantu 1 podrazumijevano je da je stopa migracije nula.

Varijanta 2, pored prirodnog kretanja stanovništva, uzima u obzir i migracijska kretanja stanovništva, a iz razloga sveobuhvatnije analize i boljeg razumijevanja uticaja koji migracije imaju na broj i strukturu stanovništva. Hipoteze o vrijednostima migracije stanovništva su procjena ekspertnog tima na bazi raspoloživih međunarodnih izvora podataka.

U Tabeli 1. dat je pregled postavljenih hipoteza:

¹ Tomáš Kučera i tim, Projekcije stanovništva bazirane na modelima za Federaciju Bosne i Hercegovine za period 2020 – 2070, Prag, 2020.

Tabela 1: Prepostavljeni razvoj komponenti reprodukcije stanovništva, 2020.-2070.

Godina	Ukupna stopa fertiliteta (na jednu ženu)	Očekivano trajanje života pri rođenju (u godinama)		Saldo migracija (u hiljadama)
		muški	ženski	
VARIJANTA 1				
2020	1.29	75.34	79.49	-
2030	1.37	77.49	81.34	-
2040	1.41	79.29	82.91	-
2050	1.44	80.92	84.35	-
2060	1.46	82.29	85.60	-
2070	1.47	83.57	86.75	-
VARIJANTA 2				
2020	1.29	75.34	79.49	-14.4
2030	1.37	77.49	81.34	-11.3
2040	1.41	79.29	82.91	-8.9
2050	1.44	80.92	84.35	-7.1
2060	1.46	82.29	85.60	-5.7
2070	1.47	83.57	86.75	-4.6

Stopa ukupnog fertiliteta na početku projekcionog perioda je 1,29, dok se na kraju projekcionog perioda prepostavlja dostizanje stope ukupnog fertiliteta od 1,47 djeteta po ženi, što znači da bi projicirani nivo fertiliteta i dalje bio ispod nivoa neophodnog za zamjenu generacija.

Mortalitet u stabilnim uslovima ima znatno manji učinak na kretanje ukupnog broja stanovnika nego fertilitet. Prema pretpostavkama, očekuje se da će na kraju projekcionog perioda očekivano trajanje života u Federaciji Bosne i Hercegovine biti na nivou od 83,57 godina za muškarce i 86,75 godina za žene. U 2019. godini ono je na nivou od 74,93 za muškarce i 79,25 za žene. Ova hipoteza prepostavlja kontinuirano smanjivanje smrtnosti stanovništva i smanjivanje razlika u nivou smrtnosti po spolu.

Očekivano trajanje života 2070. godine od 83,57 godine za muškarce i 86,75 za žene predstavlja porast očekivanog trajanja od preko 8,64 godina za muškarce i 7,5 godina za žene u odnosu na 2019. godinu. Razlika u očekivanom trajanju života žena u odnosu na muškarce od 4,32 godina u 2019. godini prema projekcijama smanjila bi se na 3,18 godine u 2070. godini.

Definicije pojmove

Stopa ukupnog fertiliteta (engl. *total fertility rate – TFR*) predstavlja broj živorođene djece na jednu ženu fertilne starosti (15-49 godina) u uslovima fertiliteta po starosti za datu kalendarsku godinu ili drugačije definisani period. Izračunava se kao zbir specifičnih stopa fertiliteta po starosti, koje zapravo predstavljaju odnos broja živorođenih od majki određene starosti prema broju žena iste starosti.

Očekivano trajanje života pri rođenju definiše se kao srednji broj godina koje će novorođeno dijete preživjeti, ako intenzitet mortaliteta tokom njegovog života odgovara stopama mortaliteta prema starosti procijenjenim za datu kalendarsku godinu ili drugačije definisani period.

Saldo migracija predstavlja razliku broja imigranata i emigranata u posmatranom periodu.

Stopa ukupne zavisnosti predstavlja odnos zbira broja osoba starih 65 i više godina i broja osoba mlađih od 20 godina i stanovništva starog 20-64 godine.

Stopa zavisnosti mlađeg stanovništva predstavlja odnos broja osoba mlađih od 20 godina i stanovništva starog 20-64 godine.

Stopa zavisnosti starijih od 65 predstavlja odnos broja osoba starih 65 i više godina i stanovništva starog 20-64 godine.

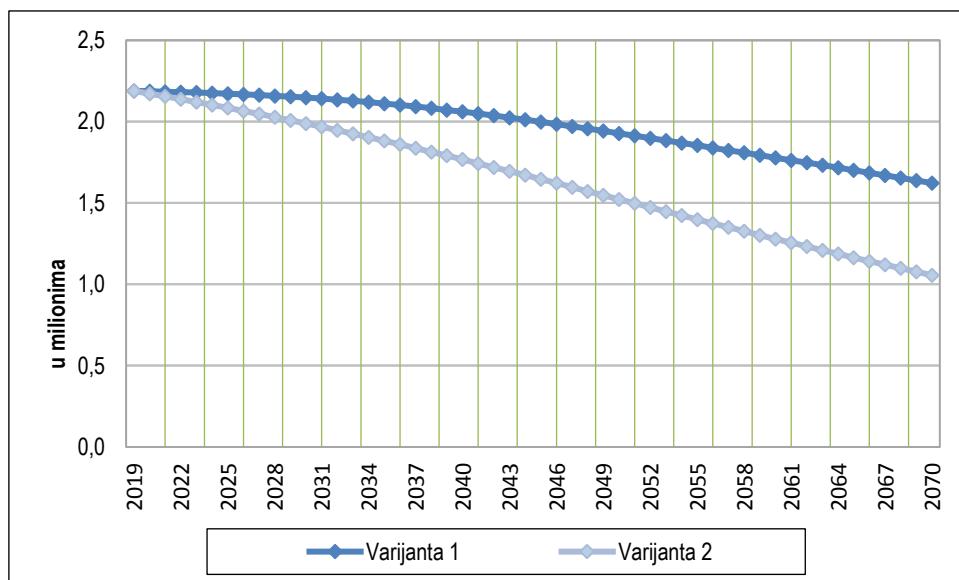
Indeks starenja predstavlja odnos broja osoba starih 60 i više godina i broja osoba mlađih od 20 godina.

Prosječna starost predstavlja srednju vrijednost starosti posmatranog stanovništva. Računa se kao aritmetička sredina pojedinačnih godina starosti, a za intervalne serije (npr. petogodišnje starosne grupe) računa se na osnovu sredine grupnih intervala i broja stanovnika te starosti.

Rezultati projekcija

Rezultati projekcija stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine prema varijantama treba da posluže donosiocima odluka prilikom definisanja politika i strategija razvoja.

Slika 1: Uporedni pregled broja stanovnika 2019-2070, Varijanta 1 i Varijanta 2

Najvažnija osobina kretanja projektovanog stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine u narednih 50 godina jeste proces **depopulacije** tokom cijelog projekcionog perioda, prema obe varijante.

Prema Varijanti 1 broj stanovnika na kraju projekcionog perioda opada sa 2.188.659 u 2019. godini na 1.622.537 stanovnika, ili za 25,87 %, dok prema Varijanti 2 opada sa 2.188.659 na 1.055.456 ili za 51,78 %.

Pored toga, rezultati projekcija ukazuju na proces **starenja** kao jedne od osnovnih karakteristika demografskog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine. Tokom cijelog projekcionog perioda prosječna starost stanovništva će se povećavati što je vidljivo iz grafičkog prikaza podataka prema starosti i spolu (starosne piramide).

Prema obe varijante projekcija evidentan je pad broja stanovnika produktivne starosti 20 – 64 godine starosti.

TABELARNI PREGLED REZULTATA PROJEKCIJA, 2019 - 2070. GODINA, VARIJANTA 1

Tabela 2: Stanovništvo prema starosti, **ukupno**, 2019 - 2070.

Starost	2019	2020	2030	2040	2050	2060	2070
	UKUPNO						
Ukupno	2.188.659	2.186.413	2.147.682	2.060.782	1.928.305	1.778.087	1.622.537
0-4	93.209	93.354	91.051	78.167	68.070	63.031	56.210
5-9	109.993	105.473	95.094	84.573	72.532	65.266	59.871
10-14	116.814	117.298	93.229	90.944	78.084	68.004	62.974
15-19	121.323	118.839	105.320	94.974	84.477	72.457	65.203
20-24	160.331	152.301	116.992	93.014	90.756	77.937	67.886
25-29	144.361	146.266	118.413	104.989	94.706	84.259	72.285
30-34	160.050	159.452	151.705	116.589	92.724	90.499	77.732
35-39	160.511	160.991	145.521	117.881	104.564	94.358	83.974
40-44	155.798	156.233	158.225	150.672	115.895	92.223	90.051
45-49	151.431	152.828	158.943	143.919	116.734	103.649	93.617
50-54	161.048	156.219	152.716	155.168	148.098	114.181	90.995
55-59	167.055	166.193	146.867	153.654	139.778	113.774	101.303
60-64	150.785	152.948	145.971	144.250	147.714	141.786	109.956
65-69	122.198	127.428	148.928	133.946	141.944	130.471	107.053
70-74	83.345	89.545	128.316	125.740	127.045	132.246	128.482
75-79	59.802	56.855	95.073	116.092	108.348	118.058	111.006
80-84	44.412	46.114	54.888	84.702	87.771	93.126	100.572
85+	26.193	28.076	40.430	71.510	109.067	122.763	143.368

Tabela 3: Stanovništvo prema starosti, **muški**, 2019 - 2070.

Starost	2019	2020	2030	2040	2050	2060	2070
	MUŠKI						
Ukupno	1.074.266	1.073.382	1.056.594	1.016.227	954.201	883.128	807.893
0-4	48.127	48.278	46.878	40.246	35.048	32.454	28.942
5-9	56.463	54.048	48.953	43.540	37.342	33.602	30.825
10-14	59.986	60.299	48.204	46.815	40.197	35.009	32.421
15-19	62.265	61.062	53.952	48.878	43.481	37.297	33.565
20-24	82.186	78.042	60.076	48.049	46.683	40.096	34.929
25-29	73.945	74.764	60.737	53.704	48.682	43.325	37.175
30-34	82.024	81.791	77.618	59.794	47.850	46.509	39.960
35-39	81.496	81.972	74.279	60.394	53.434	48.462	43.145
40-44	78.151	78.519	81.027	76.979	59.365	47.539	46.233
45-49	74.976	75.750	80.719	73.301	59.692	52.876	48.008
50-54	79.278	77.035	76.330	79.104	75.364	58.292	46.768
55-59	80.957	80.722	71.932	77.287	70.616	57.772	51.359
60-64	71.771	72.761	70.363	70.787	74.165	71.192	55.502
65-69	55.797	58.496	69.756	63.692	69.682	64.560	53.385
70-74	35.949	38.720	58.111	58.220	60.287	64.533	62.890
75-79	24.348	23.074	40.840	51.477	49.184	55.715	53.048
80-84	17.117	17.900	21.795	35.798	38.310	41.979	46.884
85+	9.430	10.149	15.024	28.159	44.817	51.916	62.851

Tabela 4: Stanovništvo prema starosti, ženski, 2019 - 2070.

Starost	2019	2020	2030	2040	2050	2060	2070
ŽENSKI							
Ukupno	1.114.393	1.113.032	1.091.088	1.044.555	974.104	894.959	814.644
0-4	45.082	45.075	44.173	37.921	33.022	30.577	27.268
5-9	53.530	51.426	46.141	41.033	35.189	31.663	29.046
10-14	56.828	57.000	45.025	44.129	37.886	32.994	30.553
15-19	59.058	57.777	51.369	46.095	40.996	35.160	31.639
20-24	78.145	74.260	56.916	44.964	44.074	37.841	32.957
25-29	70.416	71.502	57.676	51.285	46.024	40.935	35.110
30-34	78.026	77.661	74.087	56.795	44.874	43.990	37.772
35-39	79.015	79.020	71.242	57.487	51.130	45.896	40.828
40-44	77.647	77.714	77.198	73.693	56.530	44.683	43.818
45-49	76.455	77.078	78.224	70.618	57.041	50.773	45.608
50-54	81.770	79.184	76.385	76.064	72.734	55.889	44.227
55-59	86.098	85.471	74.936	76.367	69.162	56.002	49.944
60-64	79.014	80.187	75.608	73.463	73.549	70.594	54.453
65-69	66.401	68.932	79.171	70.254	72.261	65.911	53.668
70-74	47.396	50.825	70.205	67.519	66.758	67.713	65.592
75-79	35.454	33.781	54.233	64.615	59.164	62.343	57.957
80-84	27.295	28.214	33.093	48.905	49.460	51.147	53.688
85+	16.763	17.927	25.406	43.351	64.250	70.847	80.517

Tabela 5: Pregled osnovnih pokazatelja stanovništva, 2019 - 2070.

	2019	2020	2030	2040	2050	2060	2070
Ukupno stanovništvo	2.188.659	2.186.413	2.147.682	2.060.782	1.928.305	1.778.087	1.622.537
0-14	320.016	316.125	279.374	253.683	218.686	196.300	179.054
%	14,6	14,5	13,0	12,3	11,3	11,0	11,0
15-64	1.532.693	1.522.270	1.400.674	1.275.109	1.135.445	985.123	853.002
%	70,0	69,6	65,2	61,9	58,9	55,4	52,6
65+	335.950	348.018	467.635	531.990	574.174	596.663	590.481
%	15,3	15,9	21,8	25,8	29,8	33,6	36,4
80+	70.605	74.189	95.318	156.212	196.838	215.889	243.940
%	3,2	3,4	4,4	7,6	10,2	12,1	15,0
Stopa ukupne zavisnosti (0-19+65+)/(20-64)	55,1	55,8	65,8	74,6	83,5	94,8	106,0
Stopa zavisnosti mladeg stanovništva (0-19)/(20-64)	31,3	31,0	29,7	29,5	28,8	29,4	31,0
Stopa zavisnosti starijih od 65 (65+)/(20-64)	23,8	24,8	36,1	45,1	54,6	65,4	75,0
Prosječna starost	41,0	41,3	44,2	46,9	49,0	50,6	51,7
Indeks starenja (65+)/(0-19)	76,1	80,0	121,6	152,6	189,4	222,0	241,7

TABELARNI PREGLED REZULTATA PROJEKCIJA, 2019 - 2070. GODINA, VARIJANTA 2

Tabela 6: Stanovništvo prema starosti, **ukupno**, 2019 - 2070.

Starost	2019	2020	2030	2040	2050	2060	2070
UKUPNO							
Ukupno	2.188.659	2.171.831	1.988.405	1.767.237	1.522.418	1.279.085	1.055.456
0-4	93.209	92.546	77.510	60.287	49.418	40.605	32.803
5-9	109.993	105.221	85.772	66.278	53.315	43.845	35.638
10-14	116.814	116.991	89.578	74.727	58.227	47.664	39.128
15-19	121.323	117.679	100.762	82.031	63.526	51.103	41.983
20-24	160.331	147.842	101.705	77.954	64.778	50.606	41.400
25-29	144.361	142.627	92.694	78.594	63.951	49.707	40.027
30-34	160.050	156.873	116.667	81.267	62.644	51.812	40.638
35-39	160.511	159.142	121.145	80.540	67.887	55.146	43.062
40-44	155.798	155.011	138.485	104.073	73.308	56.769	46.868
45-49	151.431	152.185	144.590	110.785	74.875	62.939	51.149
50-54	161.048	156.106	144.598	128.723	97.620	69.427	54.028
55-59	167.055	166.540	144.669	136.750	105.653	72.444	60.932
60-64	150.785	153.750	148.636	137.792	123.012	94.246	67.823
65-69	122.198	128.068	154.178	135.470	128.675	100.676	70.181
70-74	83.345	89.850	132.892	130.588	123.112	111.444	86.657
75-79	59.802	57.089	97.404	120.834	109.948	107.164	85.886
80-84	44.412	46.212	56.149	87.787	90.895	89.851	84.419
85+	26.193	28.099	40.972	72.758	111.575	123.635	132.835

Tabela 7: Stanovništvo prema starosti, **muški**, 2019 - 2070.

Starost	2019	2020	2030	2040	2050	2060	2070
MUŠKI							
Ukupno	1.074.266	1.063.957	956.335	834.858	707.033	584.420	475.030
0-4	48.127	47.858	39.902	31.030	25.431	20.894	16.877
5-9	56.463	53.894	44.045	33.995	27.321	22.456	18.245
10-14	59.986	60.102	46.023	38.163	29.679	24.266	19.906
15-19	62.265	60.391	51.175	41.696	32.197	25.850	21.212
20-24	82.186	75.377	51.084	39.068	32.216	25.091	20.488
25-29	73.945	72.508	45.627	38.104	30.970	23.977	19.253
30-34	82.024	80.022	56.235	38.657	29.693	24.290	18.988
35-39	81.496	80.613	58.239	37.685	31.145	25.221	19.621
40-44	78.151	77.626	67.074	47.714	33.225	25.637	20.899
45-49	74.976	75.250	70.268	51.122	33.768	27.771	22.483
50-54	79.278	76.879	70.148	60.257	43.365	30.562	23.721
55-59	80.957	80.915	69.741	64.627	47.529	31.996	26.332
60-64	71.771	73.304	71.691	65.452	56.445	41.222	29.506
65-69	55.797	58.969	73.244	64.028	59.690	44.673	30.759
70-74	35.949	38.922	61.385	61.207	57.003	50.001	37.232
75-79	24.348	23.207	42.515	54.750	49.870	47.916	36.882
80-84	17.117	17.958	22.565	38.061	40.325	39.598	36.182
85+	9.430	10.161	15.371	29.243	47.161	52.998	56.442

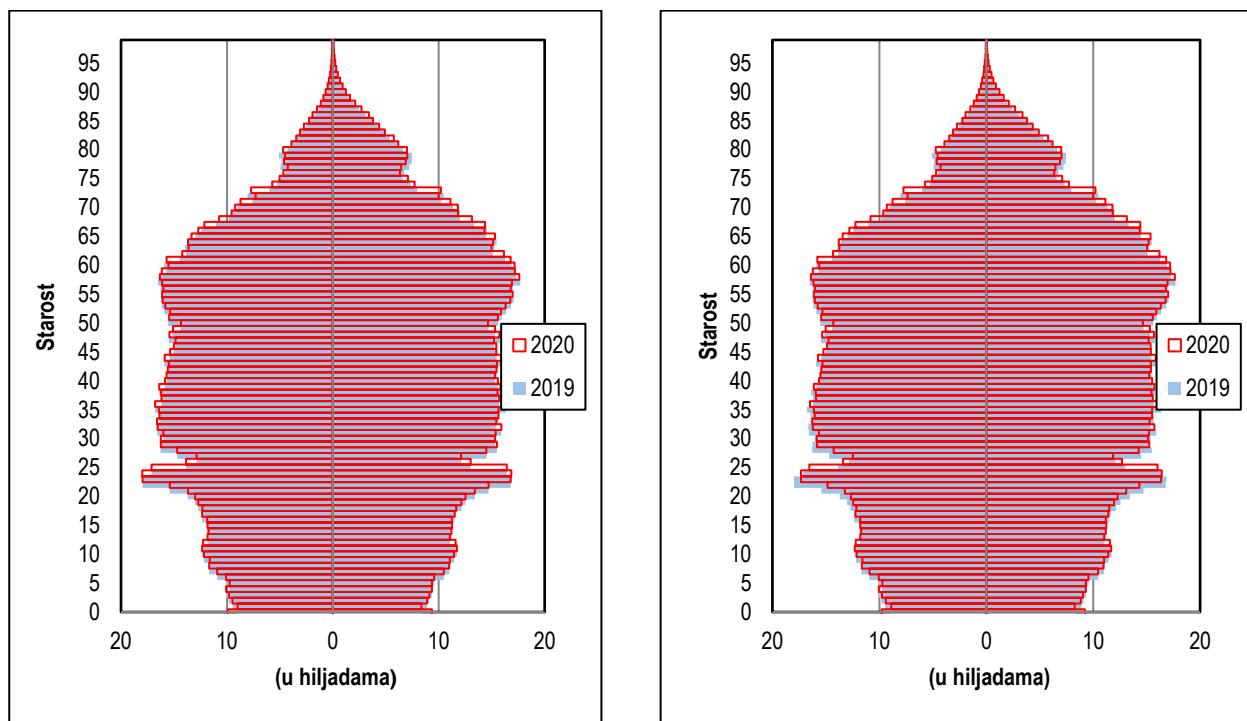
Tabela 8: Stanovništvo prema starosti, ženski, 2019 - 2070.

Starost	2019	2020	2030	2040	2050	2060	2070
	ŽENSKI						
Ukupno	1.114.393	1.107.874	1.032.070	932.380	815.385	694.665	580.426
0-4	45.082	44.688	37.607	29.257	23.987	19.712	15.926
5-9	53.530	51.327	41.727	32.283	25.994	21.389	17.393
10-14	56.828	56.889	43.555	36.564	28.549	23.398	19.222
15-19	59.058	57.288	49.586	40.335	31.328	25.254	20.772
20-24	78.145	72.465	50.621	38.886	32.562	25.515	20.911
25-29	70.416	70.119	47.067	40.490	32.980	25.730	20.774
30-34	78.026	76.852	60.432	42.609	32.951	27.522	21.650
35-39	79.015	78.529	62.906	42.855	36.742	29.925	23.441
40-44	77.647	77.385	71.411	56.359	40.083	31.131	25.969
45-49	76.455	76.934	74.322	59.663	41.107	35.168	28.665
50-54	81.770	79.227	74.450	68.466	54.255	38.865	30.307
55-59	86.098	85.625	74.928	72.123	58.124	40.448	34.600
60-64	79.014	80.446	76.945	72.340	66.567	53.025	38.317
65-69	66.401	69.099	80.934	71.441	68.985	56.003	39.422
70-74	47.396	50.927	71.507	69.382	66.109	61.442	49.425
75-79	35.454	33.882	54.889	66.084	60.078	59.248	49.004
80-84	27.295	28.254	33.583	49.727	50.570	50.253	48.236
85+	16.763	17.938	25.601	43.515	64.414	70.638	76.393

Tabela 9: Pregled osnovnih pokazatelja stanovništva, 2019 - 2070.

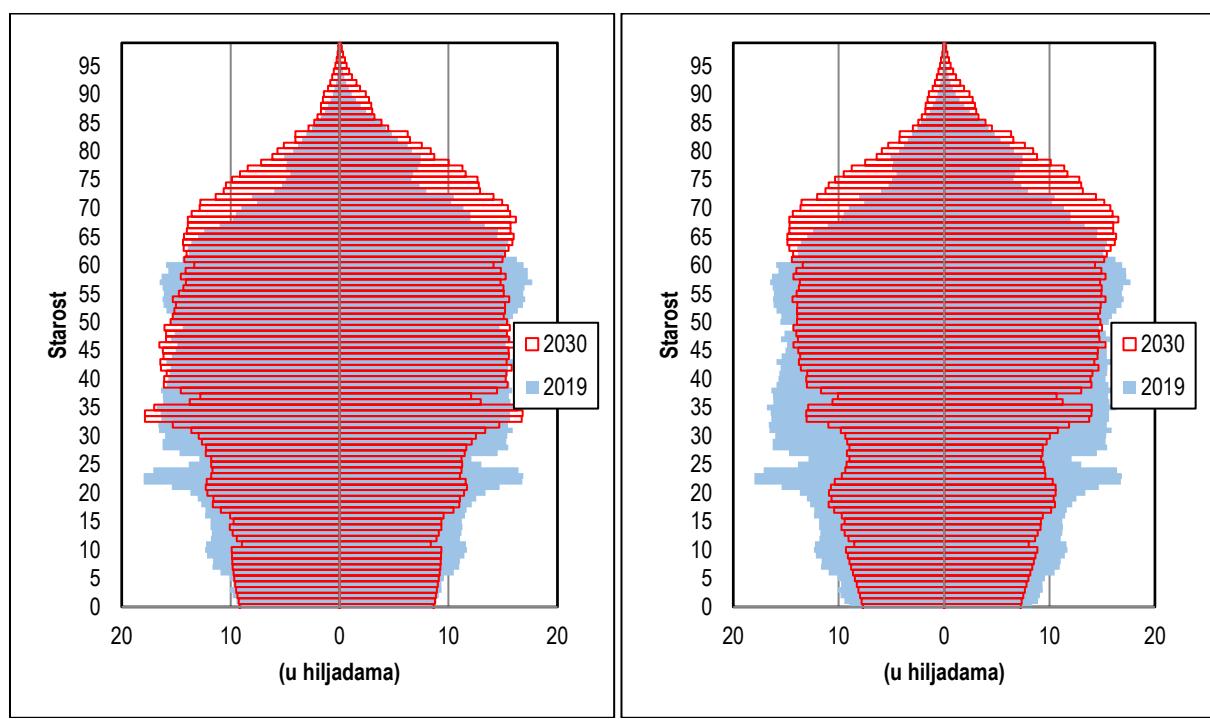
	2019	2020	2030	2040	2050	2060	2070
Ukupno stanovništvo	2.188.659	2.171.831	1.988.405	1.767.237	1.522.418	1.279.085	1.055.456
0-14	320.016	314.757	252.859	201.292	160.961	132.114	107.568
%	14,6	14,5	12,7	11,4	10,6	10,3	10,2
15-64	1.532.693	1.507.755	1.253.952	1.018.509	797.253	614.200	487.910
%	70,0	69,4	63,1	57,6	52,4	48,0	46,2
65+	335.950	349.318	481.594	547.437	564.204	532.771	459.978
%	15,3	16,1	24,2	31,0	37,1	41,7	43,6
80+	70.605	74.311	97.120	160.545	202.469	213.487	217.253
%	3,2	3,4	4,9	9,1	13,3	16,7	20,6
Stopa ukupne zavisnosti (0-19+65+)/(20-64)	55,1	56,2	72,4	88,7	107,5	127,2	136,7
Stopa zavisnosti mlađeg stanovništva (0-19)/(20-64)	31,3	31,1	30,7	30,3	30,6	32,5	33,5
Stopa zavisnosti starijih od 65 (65+)/(20-64)	23,8	25,1	41,8	58,5	76,9	94,6	103,2
Prosječna starost	41,0	41,4	45,6	49,4	52,2	54,0	55,2
Indeks starenja (65+)/(0-19)	76,1	80,8	136,2	193,2	251,3	290,8	307,6

STAROSNE PIRAMIDE PREMA VARIJANTAMA PROJEKCIJA, 2019 - 2070. GODINA

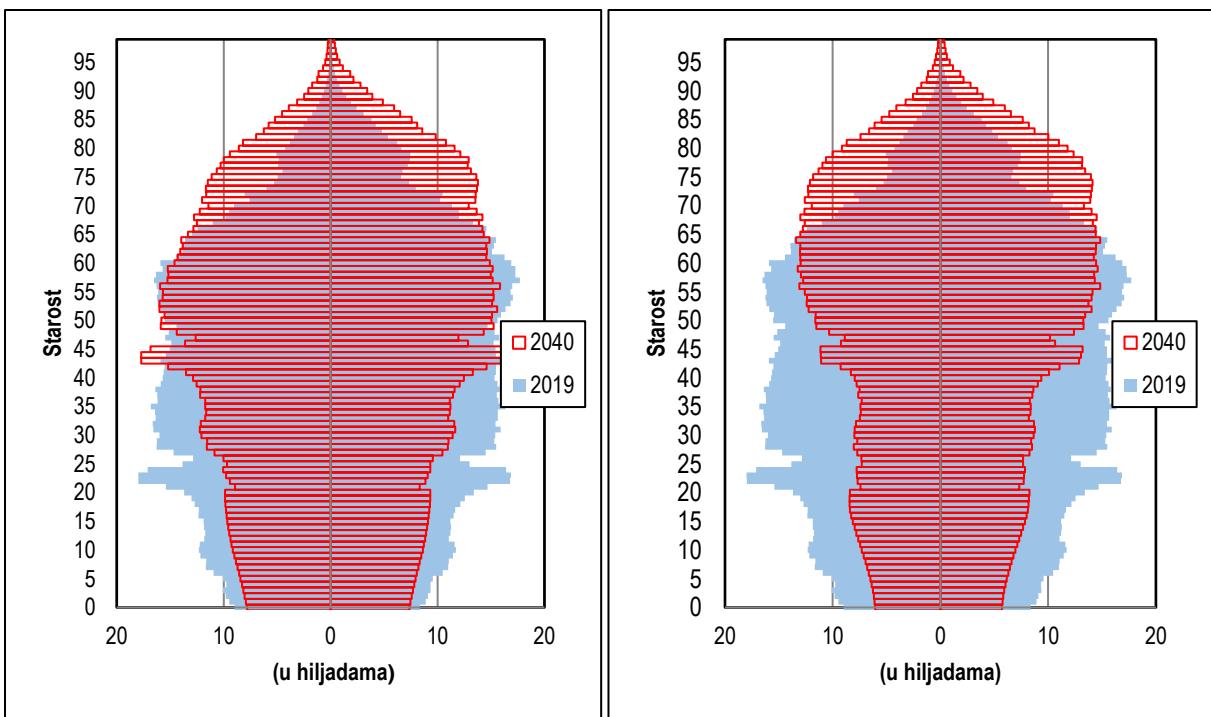
Slika 2: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2020. godina, **Varijanta 1**

Slika 3: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2020. godina, **Varijanta 2**

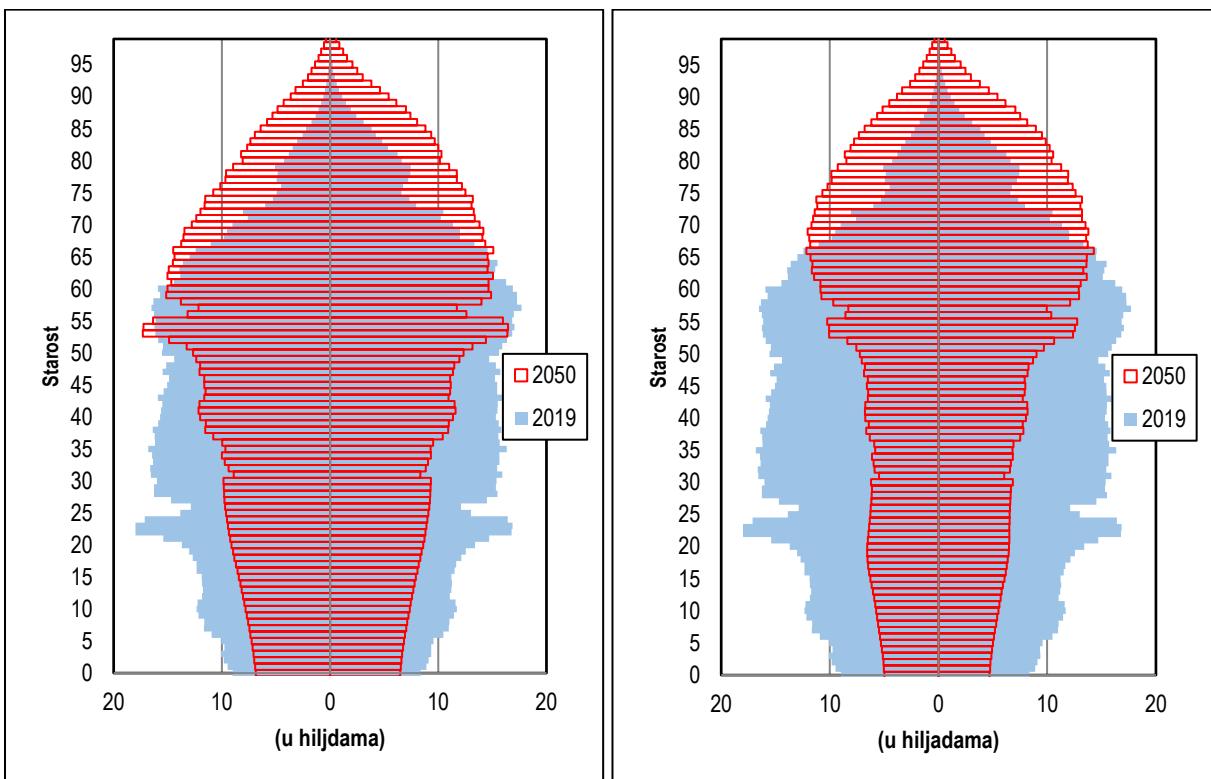
Slika 4: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2030. godina, **Varijanta 1**

Slika 5: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2030. godina, **Varijanta 2**

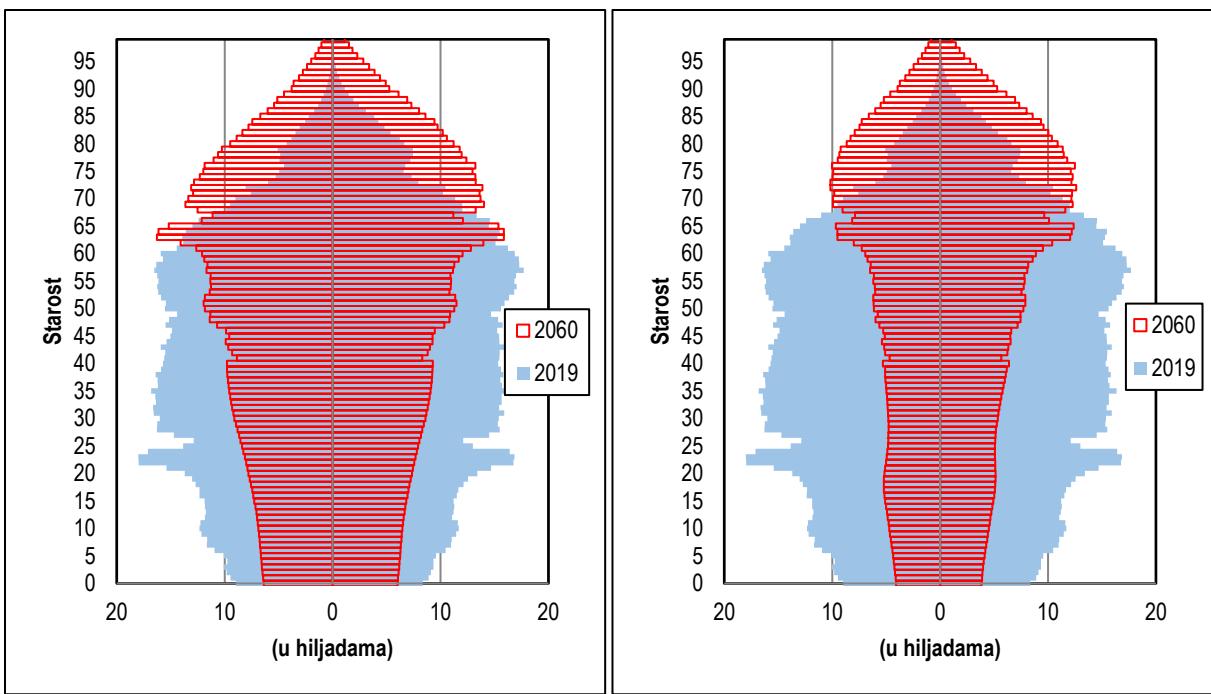
Slika 6: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2040. godina, **Varijanta 1**

Slika 7: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2040. godina, **Varijanta 2**

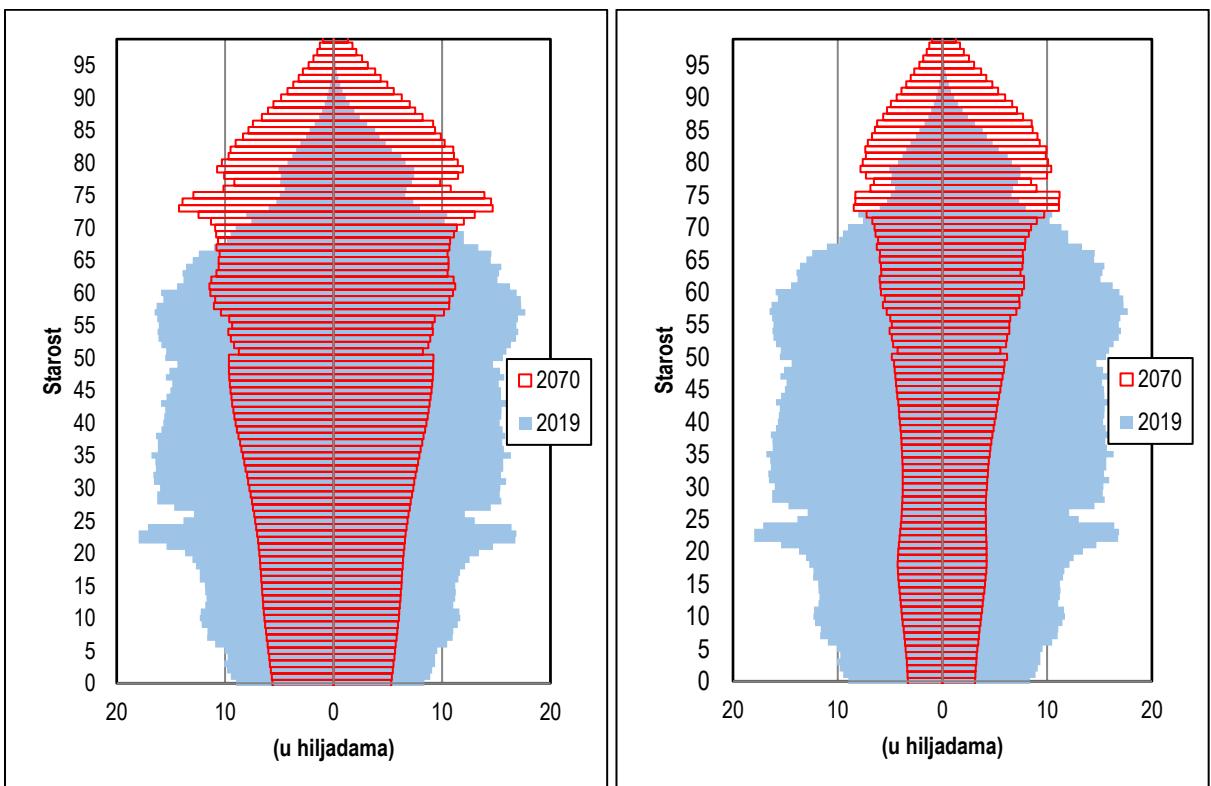
Slika 8: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2050. godina, **Varijanta 1**

Slika 9: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2050. godina, **Varijanta 2**

Slika 10: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2060. godina, **Varijanta 1**

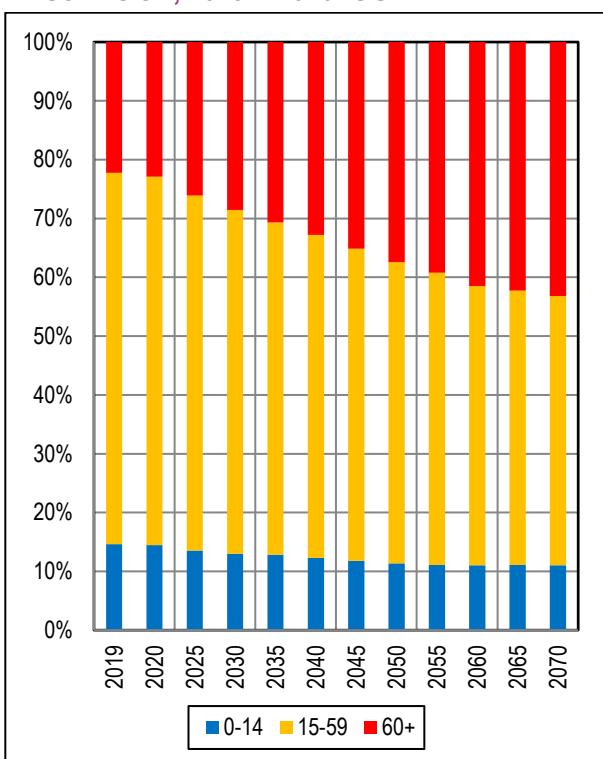
Slika 11: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2060. godina, **Varijanta 2**

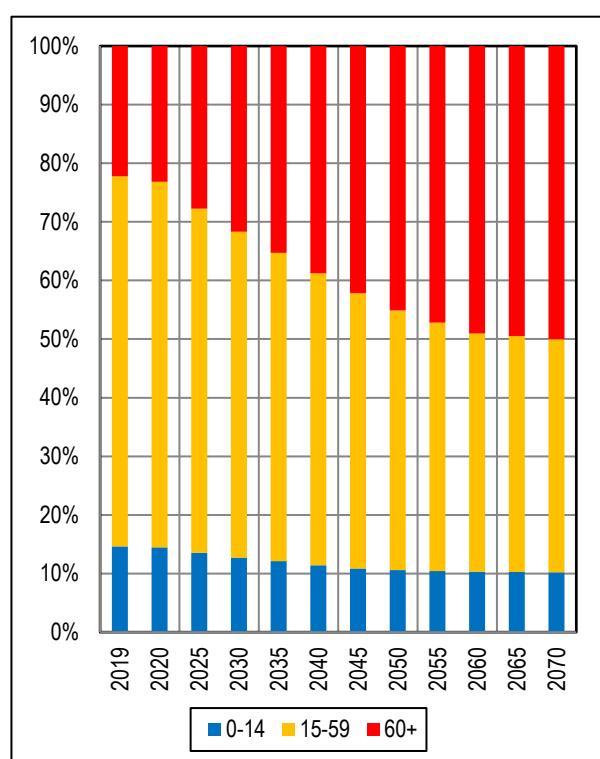
Slika 12: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2070. godina, **Varijanta 1**

Slika 13: Poređenje početne i projicirane starosne strukture, 2019. i 2070. godina, **Varijanta 2**

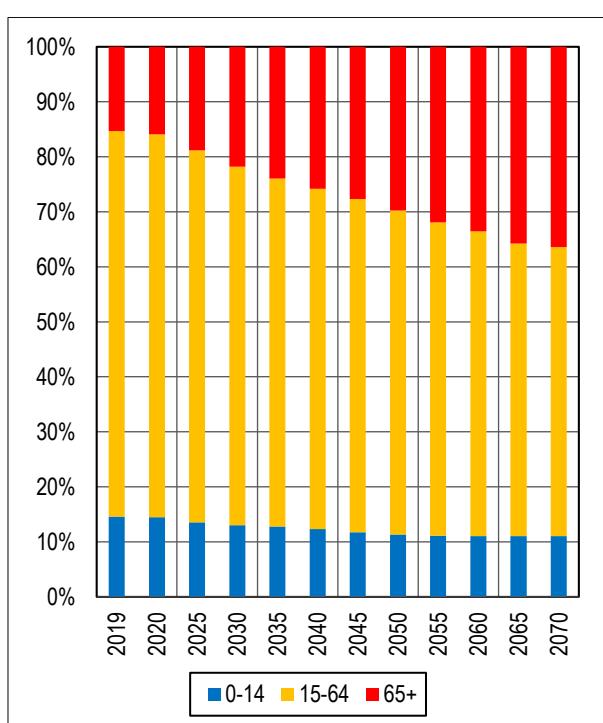
GRAFIČKI PRIKAZ OSNOVNIH POKAZATELJA STANOVNIŠTVA PREMA VARIJANTAMA PROJEKCIJA, 2019. - 2070. GODINA

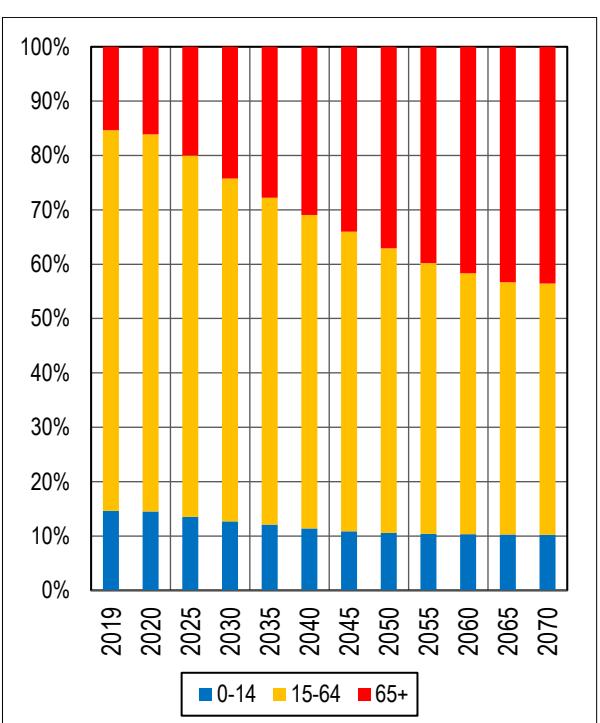
Slika 14: Starosna struktura stanovništva, 2019-2070,
Varijanta 1

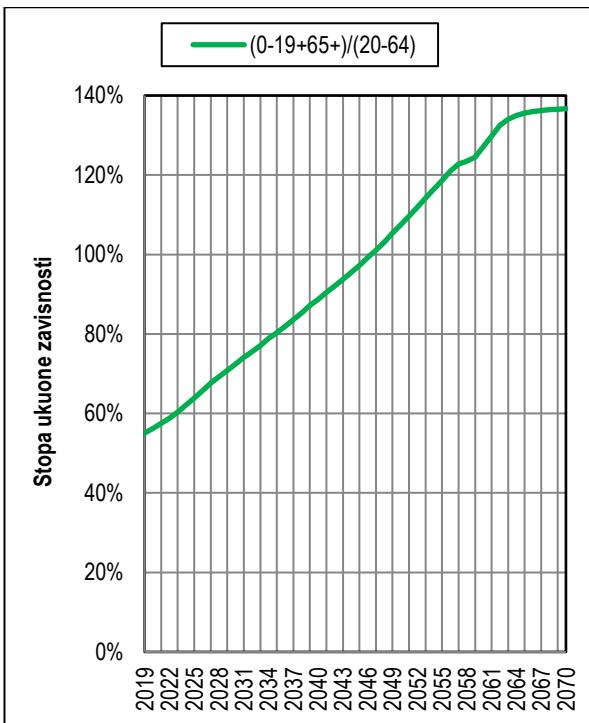
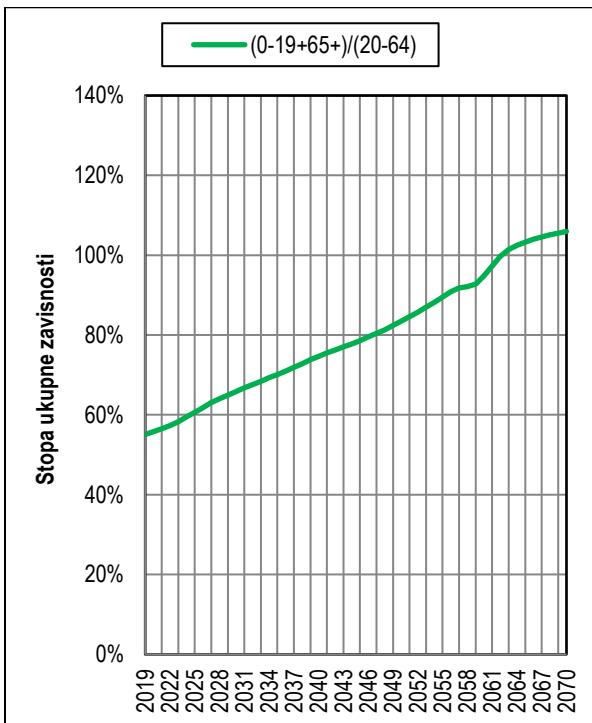
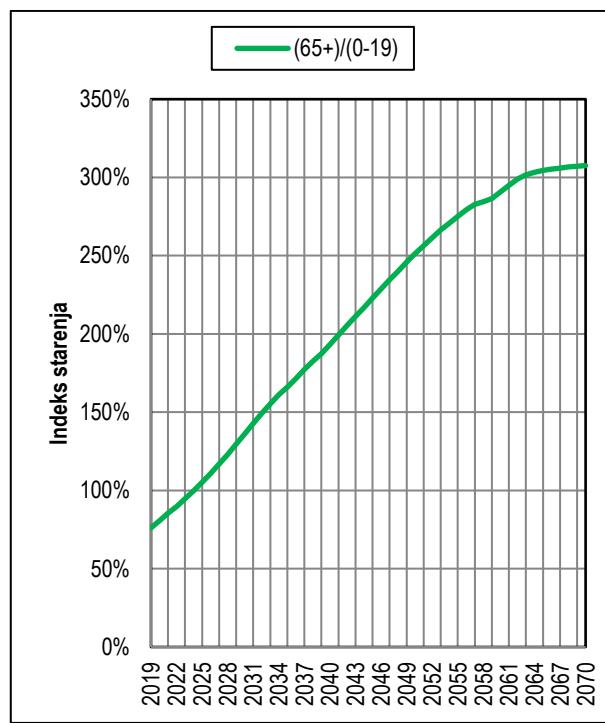
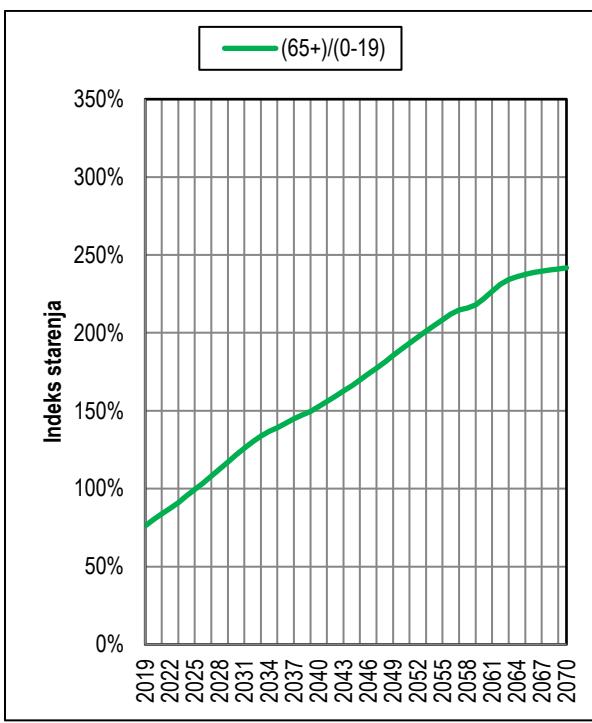
Slika 15: Starosna struktura stanovništva, 2019-2070,
Varijanta 2

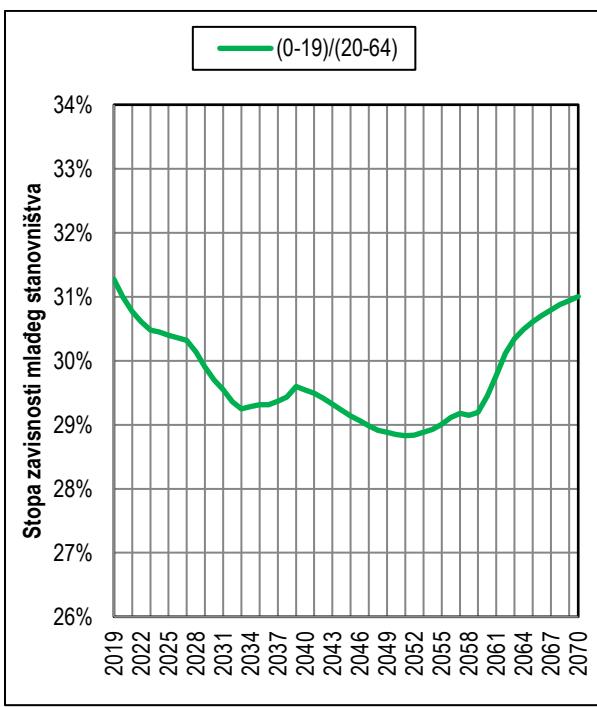

Slika 16: Starosna struktura stanovništva, 2019-2070,
Varijanta 1

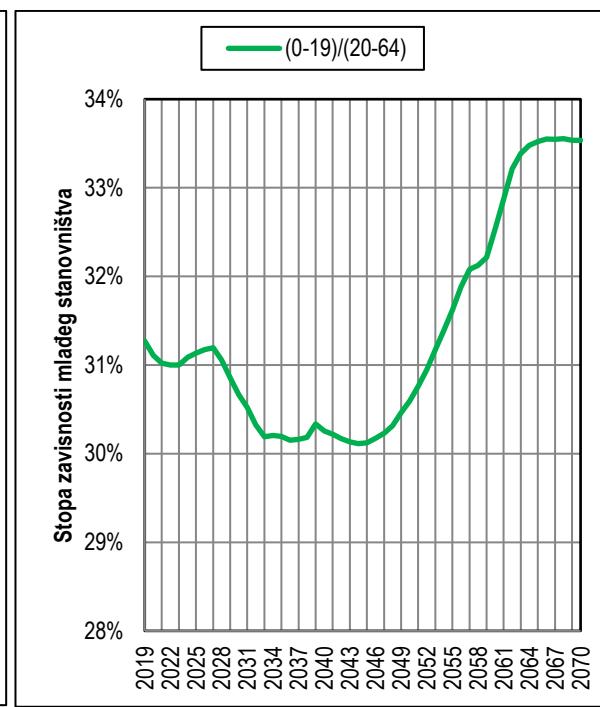

Slika 17: Starosna struktura stanovništva, 2019-2070,
Varijanta 2

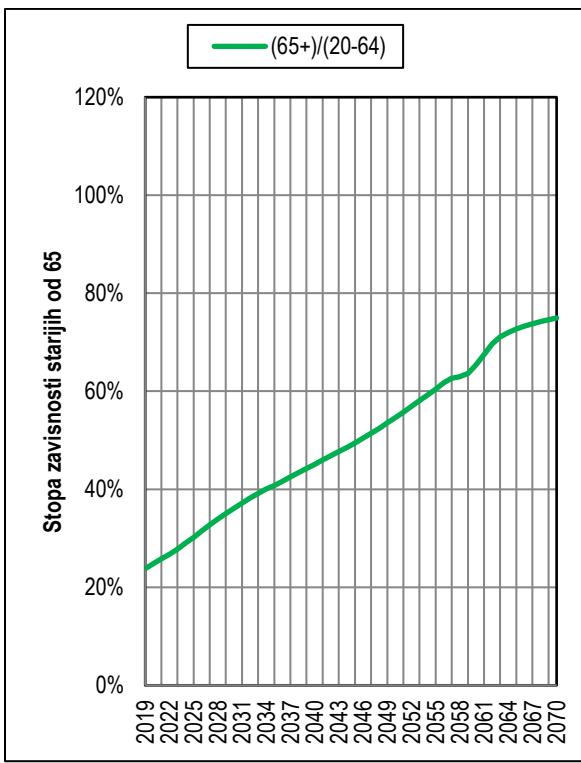

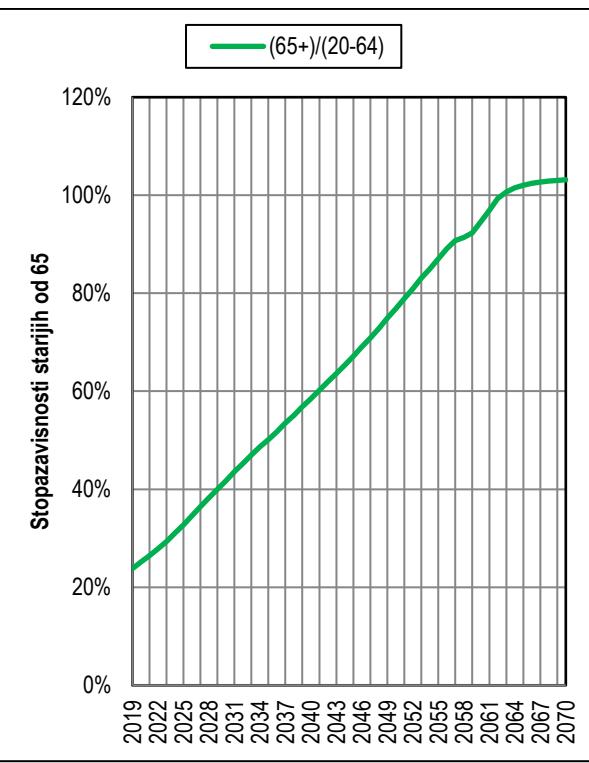
Slika 22: Stopa zavisnosti mlađeg stanovništva, 2019-2070,
Varijanta 1

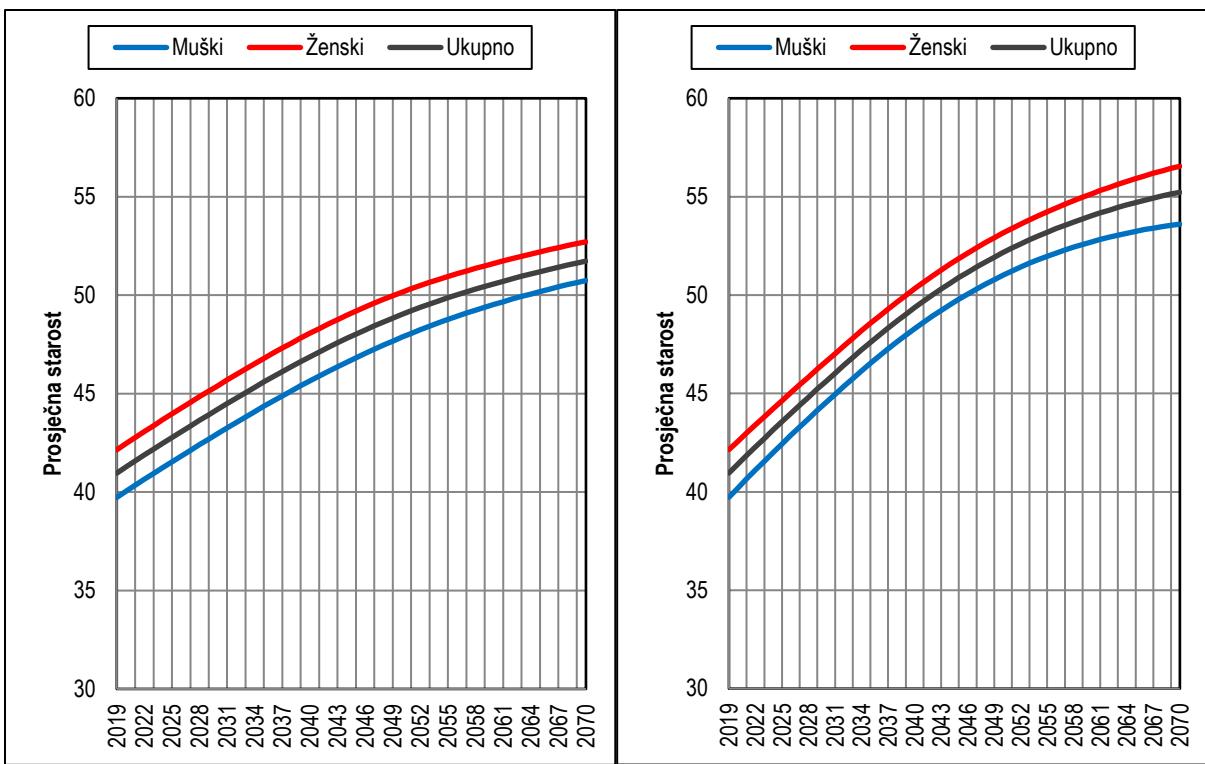
Slika 23: Stopa zavisnosti mlađeg stanovništva, 2019-2070,
Varijanta 2

Slika 24: Stopa zavisnosti starijih od 65, 2019-2070, Varijanta 1

Slika 25: Stopa zavisnosti starijih od 65, 2019-2070, Varijanta 2

ZAKLJUČAK

Projicirani broj stanovnika i njegove strukture znatno će uticati na:

- socijalnu sigurnost i zaštitu,
- javni zdravstveni sistem i
- tržište rada.

„Brzo starenje stanovništva postavlja pitanje održivosti cjelokupnog penzionog sistema. U kontekstu budućeg razvoja stanovništva ovo će biti jedno od ključnih pitanja za rješavanje. Više nego udvostručeni ili čak utrostručeni udio starije populacije u sljedećih pet desetljeća i mnogo više osoba koje se pomjeraju u starije uzraste, također, rezultiraće većim porastom potražnje za zdravstvenim i socijalnim uslugama. Kombinacija ova dva faktora izvršiće pritisak na eksponencijalni rast izdataka za javno zdravstvo, promijeniće se unutrašnja starosno-spolna struktura starijih osoba, struktura veličine domaćinstava i porodica, te opseg i struktura njihove potrošnje.“

Stanovništvo u produktivnoj starosti, koje predstavlja potencijalnu radnu snagu, nesumnjivo će se brzo istovremeno smanjivati i stariti tokom cijelog perioda projekcije. Te će promjene oslabiti ne samo potražnju za radnim mjestima, već i radni potencijal stanovništva, što će dovesti do zabrinutosti za usporeni budući razvoj Federacije Bosne i Hercegovine.

Sumirajući primarne zaključke ove sveobuhvatne analitičke studije moglo bi se zaključiti da bi sljedećih pet desetljeća u Federaciji Bosne i Hercegovine trebali biti obilježeni značajnim promjenama neviđenih razmjera. Ova dešavanja stvoriće višestruke izazove za društvo. Stoga je neophodno početi ponašati se u skladu s tim te dalje i dublje proučavati demografsku budućnost. Isključivo kroz tako detaljnu i sistematsku studiju moguće je u potpunosti identificirati i procijeniti potencijalne posljedice razvoja stanovništva, kao i mogućnost sprečavanja ili ublažavanja nepovoljnih posljedica. Samo učinkovite i djelotvorne mjere politike utemeljene na dokazima mogle bi donijeti očekivane rezultate.“²

²*Tomáš Kučera i tim, Projekcije stanovništva bazirane na modelima za Federaciju Bosne i Hercegovine za period 2020 – 2070, Prag, 2020.*

Izradu projekcija stanovnistva Federacije Bosne i Hercegovine je podrzao
Populacijski fond Ujedinjenih Naroda